

[Ole Bjørn Kraft.]

Forhandlinger i Gang, saa skulde ingen være gladere end vi derved, fordi vi stadig væk er af den Opfattelse, jeg her har hævdet, at det lykkeligste vilde være, om Valget kunde undgaas og Arbejdet i dette Ting paa Genopbygningen og alt, hvad dertil hører, virkelig bliver paabegyndt.

I de Samarbejdsbestræbelser, vi har udfoldet, har vi ønsket Socialdemokratiet som Deltager. Jeg mener, at de Tilbud, som blev givet Socialdemokratiet, havde for tjent en nærmere Overvejelse og Forhandling i Stedet for den bratte Affejning, som de fik, men Socialdemokratiet synes kun besat af een eneste Tanke: at vinde nogle af de tabte Mandater tilbage, og hvem vil ikke gerne det? Men det maa ikke blive en fiks Idé, der gør døv og blind for andre Hensyn og Pligter. Jeg ønsker Socialdemokratiet alt muligt Held til at svække det kommunistiske Parti, hvis Indflydelse hverken staar i Forhold til dets reelle Stilling i Landet eller er berettiget efter dets mere end tvivlsomme Holdning til Demokrati og Frihed, men tør man virkelig haabe paa, at det Kompleks, der har bestemt Socialdemokratiets Holdning paa saa mange Maader, dermed vil have faaet sin Udløsning? Jeg vil tillade mig at tvivle om, at det højtærede Socialdemokrati efter et Valg vil være mere frigjort, naar det drejer sig om at fremsætte Forslag eller at tage Beslutninger, for det Hensyn, man hidtil har vist den kommunistiske Agitation.

Naar Socialdemokratiet forskansede sig i *splendid isolation*, forelaa der en Opgave for de Partier, som Valget i 1945 gav Flertal til at gøre Tidens Gerning paa den bestaaende Samfundsordnings Grund. Hvis det radikale Parti og dets Ordfører i Dag er noget urolige over den Situation, i hvilken de har placeret sig, er det ikke uforstaaeligt. Det bliver sikkert meget vanskeligt at forklare det danske Vælgerfolk, at det radikale Parti efter de Forhandlinger, der har været ført, ikke har fundet det muligt at bevare Samarbejdet. Snarere end i Skyld hos andre vil man finde Aarsagen i Partiets Ubeslutsomhed med Hensyn til den Politik, man vilde følge. Et Par enkelte Citater vil vise det. Den 24. Juli skrev „Politiken“:

„Paa eet Punkt er vi helt enige med „Social-Demokraten“. Vi maa have dette Valg for at skabe Klarhed i dansk Politik og for forhaabentlig at faa en anden Statsminister.“

Og Københavns radikale Vælgerfor- enings Blad skrev paa samme Tid:

„Det vil være i god Overensstem-

melse med det radikale Partis hele Holdning, om det nu vil medvirke til, at vi faar et Folketingsvalg til Efteraaret. Det radikale Parti maa paa Linie med sine bedste Traditioner fremskynde Valget uden Skelen til, om det vil blive til partimæssig Fordel eller ej.“

Det tør man sige, at man har gjort. Men i August udtalte det radikale Partis Formand her i Tinget, det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen:

„Det er mig ubegribeligt, hvis den ansvarlige politiske Ledelse i denne Situation virkelig mener at kunne forsvare, at Landet kastes ud i et Valg med den Deling af Befolkningen, som vil blive Følgen heraf.“

Den ene Gang er Valget altsaa en Nødvendighed og i bedste Overensstemmelse med radikale Traditioner. Den anden Gang er det ganske uforsvarligt og ubegribeligt for den radikale Partiledelse. Endelig har vi saa i Dag en Situation, hvor det radikale Parti paa et Tidspunkt, da Kontakten mellem Partierne dog ikke var helt afbrudt, har sat hele Sagen paa Spidsen ved en politisk Agitation, der kaster Landet ud i en politisk Krise. Mands Vilje, Mands Himmerig. Jeg tror dog, at det radikale Himmerig vil blive ret sparsomt beboet, naar denne Sag er sluttet.

Men naar Partiet nu endelig vil gaa til Angreb paa Statsministeren og hans Rege- ring, saa maa man sandelig med Forbav- selse spørge, hvorfor det først sker nu. Det var i Midten af Juni, at Statsministeren paa Ladelund Landbrugsskole fremsatte de Udtalelser, der i Dag er Baggrunden for det radikale Forslag, og siden den Dag har det radikale Parti talt paa Knapperne: skal, skal ikke. Det er endelig blevet: skal. Men den radikale Ubeslutsomhed har til Skade for Landet og det saglige Arbejde, der ven- ter, holdt Landet i en politisk Krisetil- stand i tre Maaneder. Naar vi nu alligevel skal til at lægge Arbejdet til Side, hvor langt bedre havde det da ikke været, om vi havde faaet Valg for tre Maaneder siden og forhaabentlig i Dag havde været i en Situation, hvor vi kunde tage fat. Ved Skæb- nens Ugunst er det radikale Parti blevet placeret i en Nøglestilling. Det giver det radikale Parti en vis Magt, men ogsaa et Ansvar, og Ansaret bliver saa meget større, naar man, skønt faa, misbruger den ved at ville være enebestemmende over Udvik- lingen.

Det radikale Parti har villet gøre det sydslesvigske Spørgsmaal til Stridens Kær- ne, og faar vi et Valg nu, skulde altsaa det